

PŘESNĚK PŘEKÁŽKY

do školy
se zdravotním postižením

Jaké překážky musí překonat osoba se zdravotním postižením v rozvojové zemi?

Příběh 5leté Kalkidan o životě v tichu

Kalkidan Solomon je pětiletá neslyšící dívka. Žije s matkou v Addis Abebě, hlavním městě Etiopie.

Matka Kalkidan, Paní Aragaw, říká: „Poslala jsem ji do školy pro neslyšící, hlavně aby mohla trávit čas i s dalšími dětmi. Moc jsem ale nevěřila, že se tam naučí něco užitečného.“ Ve škole se Kalkidan naučila používat znakový jazyk. Ten však její matka neovládala. Vzájemná komunikace tak byla hodně obtížná. Proto se paní Aragaw přihlásila na kurzy znakového jazyka spolu s dcerou.

Za deset měsíců Kalkidan zvládla znakovou řeč a paní Aragaw pochopila, jak to funguje. „Ta doba, kdy jsem nedokázala mluvit se svojí dcerou, je pryč. Teď už jí rozumím. Chápu, co potřebuje a kdy to potřebuje. Jsem šťastná a náš život je teď o dost jednodušší. Pomáhá mi také, že se mohu potkávat s dalšími rodiči na kurzech. Sdílením je naše břemeno menší a lépe se nese. Díky tomu jsem silnější a dokážu být svému dítěti oporou.“

Kalkidan bude chodit do inkluzivní školy a díky znakové řeči se bude moci stát čímkoli jen bude chtít.

Kalkidan Solomon z Etiopie

15 %

světové populace,
tzn. přibližně 1 miliarda
lidí, žije s nějakým
typem postižení, z toho
80 % z nich žije
v rozvojových
zemích.

Osoby se zdravotním postižením (OZP) v rozvojových zemích mají ztížený přístup ke zdravotním službám, vzdělání a zaměstnání, proto jsou mnohem více ohroženi chudobou. Chudoba je často příčinou i důsledkem jejich postižení.

Vyloučením osob se zdravotním postižením dochází k porušování jejich základních lidských práv (např. práva na vzdělání, práva na přístup k veřejným službám). Společnost tím zároveň přichází o obrovský lidský potenciál, který by mohla využít ke svému rozvoji.

Podle odhadů žije na světě mezi 93 a 150 milionů dětí s postižením ve věku 0–14 let. Všechny mají právo na vzdělání přiznané v Deklaraci lidských práv OSN a v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením.

Jaké překážky musí v rozvojových zemích překonat dítě s postižením na cestě za vzděláním ?

Doprava – už jen dostat se do školy, často vzdálené několik kilometrů, bývá pro dítě s tělesným postižením výzva. hvvO berlich je taková cesta únavná, na invalidním vozíku zase často nesjízdná kvůli nezpevněnému povrchu.

Přístupnost škol – schody, úzké vchody nebo nepřístupné toalety dělají školu pro děti s tělesným postižením nepřístupnou.

Vzdělávací systém – málo škol a speciálně vyškolených učitelů a asistentů, až 80 dětí ve třídě a učební plány, které nezahrnují užívání znakového jazyka nebo pomůcek v Braillově písmu. To vše představuje pro děti s postižením, které mají mnohdy specifické potřeby, velkou překážku.

Předsudky – dětem s postižením bývají přisuzovány nižší schopnosti. Méně se od nich očekává, a tudíž dostávají i méně příležitostí.

Šikana a násilí – děti s postižením bývají častým terčem šikany ze strany spolužáků. Někdy i učitelů a zaměstnanců.

Legislativa – státy nemají vyčleněny potřebné finance pro školy, děti s postižením a jejich rodiny. Obvykle v rozvojových zemích chybí strategie a odpovídající legislativa, která by řešila přístup dětí s postižením ke vzdělání.

Důsledek?

Pouze 10 % OZP chodí do školy, ostatním to výše uvedené překážky nedovolí.

Pravděpodobnost, že OZP bez vzdělání najde slušnou práci a nebude žít v chudobě, je malá.

Co s tím?

- změny zákonů a předpisů v rozvojových zemích
- lepší přístupnost dopravy a škol
- zajištění dostatečného počtu učitelů a asistentů a jejich vzdělávání
- zajištění speciálních výukových materiálů a pomůcek
- informování veřejnosti o problematice postižení
- podpora inkluzivního vzdělávání – společná výuka dětí s postižením a bez postižení pomáhá budovat solidární a inkluzivní společnost a bořit předsudky nejen u dětí, ale i u jejich rodičů

Pouze v inkluzivní společnosti mohou OZP nalézt adekvátní uplatnění a žít svůj život naplno.

Kampaň **PŘES PŘEKÁŽKY** je součástí projektu **Za inkluzivní rozvoj**, podpořeného z prostředků České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Více informací najdete na www.prespreakazky.cz.

Tento materiál vytvořila a za jeho obsah zodpovídá organizace SVĚTLO PRO SVĚT. www.svetloprosvet.cz

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

